

ČÁST A - Specifikace předmětu veřejné zakázky „Analýza progresivních odvětví Libereckého kraje“ (Příloha č. 1 Výzvy VZMR/0157/17)

1. Kontext veřejné zakázky

Zadavatel, Liberecký kraj, je zapojen do implementace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky na území Libereckého kraje (dále RIS3 LK). Cílem tohoto dokumentu je:

- rozvíjet ekonomiku konkurenceschopnou na globálním trhu, postavenou na nejprogresivnějších znalostech a dovednostech a širokém uplatnění výsledků výzkumu, vývoje a inovací v tzv. znalostních doménách specializace,
- vytvářet podmínky pro efektivní využití disponibilních materiálních, lidských a veřejných i soukromých finančních zdrojů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (dále VaVaI)

Dokument RIS3 LK byl schválen Zastupitelstvem Libereckého kraje usnesením č. 243/14/ZK ze dne 24.6.2014 a stanovil hlavní horizontální (průřezové) a vertikální (tzv. znalostní domény specializace) pro území Libereckého kraje.

Pro zajištění podpůrné kapacity služeb zaměřených na aktivity napomáhající úspěšné implementaci RIS3 LK realizuje Liberecký kraj projekt „Smart akcelerátor Libereckého kraje“, v jehož rámci je realizována veřejná zakázka „Analýza progresivních odvětví Libereckého kraje“.

Název projektu	Smart akcelerátor Libereckého kraje
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0/0.0/15_004/0000848
Operační program	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
Řídící orgán operačního programu	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Prioritní osa programu	2 Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj
Tématický cíl	10 Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení
Investiční priorita	1 Zlepšování kvality, účinnosti a přístupu k terciárnímu a rovnocennému vzdělávání, zejména v případě znevýhodněných skupin, aby se zvýšila účast na úrovni dosaženého vzdělání
Specifický cíl	5 Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje
Míra spolufinancování projektu	EU 85 %, Liberecký kraj 15 %
Webové stránky s informacemi k RIS3 LK a projektu SALK	http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/regionalni-inovacni-strategie-libereckeho-kraje/ris3/smart-akcelerator

Tabulka č. 1

2. Cíl veřejné zakázky

Cílem veřejné zakázky je získat jeden ze zásadních analytických podkladů pro aktualizaci RIS3 LK připravovanou na rok 2018, konkrétně se tedy jedná o informace k vývoji inovačního prostředí v Libereckém kraji, zejména jeho vertikálních znalostních domén (progresivních odvětví), od doby schválení stávajícího dokumentu RIS3 LK v roce 2014, jejich zmapování, průzkum a vyhodnocení v širším ekonomickém kontextu – jejich konkurenceschopnost, schopnost inovace, spolupráci s dalšími aktéry v LK, predikci jejich dalšího vývoje.

Cílem je tedy získat strategické informace o situaci a vývoji klíčových aktérů v jednotlivých doménách specializace, jejich potřebách a potenciálu ke spolupráci, aby aktualizovaná RIS3 LK nastavovala prozíravá, relevantní a efektivní opatření a aktivity dle skutečných potřeb regionálního inovačního systému.

Cílem analýzy je tedy zmapování vývoje a významu daného oboru v ekonomickém prostředí Libereckého kraje, jeho inovačního potenciálu a tržní pozice klíčových zástupců z řad firem. Analýza musí vést k poznání technologických a tržních trendů uvnitř konkrétního odvětví, jejich dopadů na konkurenceschopnost a inovační potenciál firem působících v daném oboru v LK, poznání hodnotových řetězců a zapojení aktérů z kraje do těchto struktur, dodavatelsko-odběratelských vztahů, kooperačních vztahů, klíčových rozvojových problémů a bariér, jako i příležitostí rozvoje inovačních kapacit v jednotlivých odvětvích. Důraz je kladen na dlouhodobé směřování podniků, vývojových trendů, firemních vizí a strategií, které formují příležitosti i bariéry inovačních procesů firem.

3. Vymezení předmětu veřejné zakázky

Předmětem této veřejné zakázky je:

- A. Zpracování analýzy inovačního potenciálu a technologických trendů relevantních pro domény specializace RIS3 LK (klíčová **progresivní odvětví LK**) vyhodnocená pod zorným úhlem RIS3 strategie, tedy zejména ta odvětví, která představují vertikální domény specializace RIS3 LK.
- B. Zpracování analýzy krajského **prostředí výzkumu a vývoje** relevantního ve vztahu k doménám specializace RIS3 LK

3.1 Předmět zakázky A. Analýza vertikálních domén specializace

Ve vztahu k naplnění metodických principů inteligentní specializace klade zadavatel důraz na využití vhodných metod umožňujících strukturovaný, participativní a systematický proces směřující k pochopení klíčových trendů a faktorů, které mají (nebo mohou mít) vliv na budoucí vývoj, na průzkum budoucích trendů a příležitostí progresivních odvětví a uplatnění principu tzv. Related variety“, tedy identifikaci inovačního a růstového potenciálu na přesahu vymezených odvětví. Analýza bude zahrnovat všechny klíčové aktéry krajského inovačního systému.

Na základě vyhodnocení aktuálního vývoje inovačního systému a jeho progresivních odvětví dojde k aktualizaci, zpřesnění zaměření a případně počtu znalostních domén (resp. progresivních odvětví) v Libereckém kraji v rámci aktualizované RIS3 LK.

Analýza a výstupy budou metodicky založeny minimálně na kombinaci následujících přístupů:

1. **Analýza sekundárních statistických dat** – základem pro analýzu progresivních odvětví bude nejprve základní vyhodnocení dle stávajících domén specializace RIS LK a vymezených CZ_NACE a jejich vyhodnocení ve vztahu ke stávajícím doménám specializace RIS LK. Tato fáze bude sloužit k základní identifikaci významu odvětví v krajské ekonomice a jeho vývoji, mezikrajskému srovnání a získání vstupního profilu odvětví. Analýzy sekundárních dat musí uvádět zjištění v souladu s jejich omezenou vypovídací schopností a navrhnout

metody, jak toto omezení minimalizovat či odstranit s využitím informací a dat získaných terénním šetřením v dalším analytickém kroku.

Stávající domény specializace RIS3 LK:

Výroba strojírenských technologií
Optika, dekorativní a užitkové sklo
Pokročilé separační a sanační technologie
Pokročilé technologie na bázi textilních struktur
Progresivní kovové a kompozitní materiály a technologie jejich zpracování
Nanomateriály
Komponenty pro dopravní zařízení

Tabulka č. 1

2. **Terénní šetření** – představuje klíčovou část analýzy, která bude založena na informacích a datech získaných řízenými rozhovory s čelními představiteli firem v daném odvětví a organizací typu klastrů a technologických platform. Těmito představiteli jsou majitel, jednatel nebo manažer zodpovědný za strategické řízení společnosti. Tyto rozhovory musí být prováděny s výše uvedenými zástupci firem osobně, na základě strukturovaného dotazníku/podkladu pro vedení rozhovoru (minimální rozsah struktury a témat, na něž bude rozhovor zaměřen, je součástí kap. 3.3 této přílohy)

- Firmy budou vybírány zejména na základě jejich inovačních aktivit v rámci daného odvětví v kraji a také na základě jejich pozice v daném odvětví, mělo by se jednat o reprezentativní zástupce dané skupiny odvětví (vlastnická struktura – domácí – zahraniční firma, počet zaměstnanců, růstová dynamika, a dle vymezení odvětví dle klasifikace CZ-NACE uvedené v tabulce č. 2 níže)
- Terénního šetření se v případě zájmu může zúčastnit zástupce zadavatele
- Terénnímu šetření bude předcházet koordinační schůzka se zástupcem zadavatele a sjednocení metodických postupů při realizaci šetření
- Za kontaktování a domlouvání rozhovorů bude, stejně jako za jejich realizaci, odpovědný dodavatel, zadavatel může v případě potřeby po vzájemné dohodě poskytnout součinnost.
- Minimální počet firem, ve kterých proběhne terénní šetření v rámci odvětví specifikovaných na základě analýzy sekundárních dat je 50 firem. Firmy zahrnuté v terénním šetření musí mít sídlo nebo provozovnu na území Libereckého kraje.

Tabulka č. 2: Firmy dle CZ – NACE relevantních pro RIS3 a jejich rozdělení dle počtu zaměstnanců

CZ - NACE		Firmy 10 a více zaměstnanců	Firmy 9 a méně zaměstnanců
13	Výroba textilií	30	37
14	Výroba oděvů	13	80
20	Výroba chemických látek a chemických přípravků	6	20
22	Výroba pryžových a plastových výrobků	60	85
23	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	54	121
24	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství	11	23
25	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	132	306

26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístř. A zařízení	22	38
27	Výroba elektrických zařízení	37	92
28	Výroba strojů a zařízení	75	98
29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	37	15
30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	1	14
32	Ostatní zpracovatelský prům	24	69
32,5	Výroba klenotů, bižuterie a příbuzných výrobků	28	28
33	Výroba lékařských a dentálních nástrojů a potřeb	14	28
37	Instalace průmyslových strojů a zařízení	2	3
38	Činnosti související s odpadními vodami, shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	25	73
58,2	Vydávání softwaru	4	2
61	Telekomunikační činnost	3	24
62	Činnosti v oblasti informačních technologií	30	28
63	Informační činnosti	3	196
721	Výzkum vývoj v oblasti přírodních a technických věd	24	15

Výše uvedené vymezení domén specializace nepředstavuje kategorické vymezení ve smyslu, že do dané domény není možné zařadit firmu, která statisticky spadá do jiného oboru dle klasifikace CZ-NACE. Klíčové v tomto případě je posouzení její převažující ekonomické činnosti, které musí být v souladu s věcným vymezením daného odvětví, tedy konkrétních ekonomických činností realizovaných firmami.

Smyslem průzkumu výše uvedených CZ-NACE je získání podkladů pro prověření aktuálnosti nastavení stávajících domén specializace.

3. Kulaté stoly (interaktivní workshopy) – na těchto interaktivních workshopech budou zástupcům daného oboru představeny hlavní zjištění a závěry analýz na základě sekundárních statistických dat a primárních dat z terénních šetření. Součástí vedení kulatého stolu bude i využití vhodné metodiky forsightových přístupů pro identifikaci hybných sil daného oboru, možných vývojových a technologických trendů a odrazu těchto skutečností pro nastavení návrhové části RIS3 a konkrétních aktivit a nástrojů RIS3 naplňujících.

Minimální počet kulatých stolů je totožný s počtem stávajících znalostních domén

- Kulaté stoly budou organizovány po ukončení terénního šetření a budou se jich účastnit nejen dotazované firmy, ale také další zástupci daného odvětví v kraji nejen z firemního prostředí, ale také např. oborové platformy nebo klastry a další uskupení aktivní v daném odvětví.
- Představení výsledků analýz je v kompetenci dodavatele, přičemž seznam pozvaných firem i metodika vedení kulatého stolu bude předem projednána se zadavatelem
- Zadavatel poskytne dodavateli součinnost při organizačním zajištění konání kulatých stolů

Struktura požadovaných výstupů:

1. Kompletní analytický dokument zahrnující analýzy sekundárních i primárních dat a informací z terénních šetření. Součástí dokumentu bude také analýza SWOT a návrh opatření/nástrojů na zvýšení inovační výkonnosti a konkurenceschopnosti firem působících v kraji v daných oborech.

- Analýza sekundárních dat bude obsahovat základní makroekonomickou analýzu stávajících domén specializace a CZ-NACE dle vymezení v tab. č 1 a 2.
    - Základní postavení a význam odvětví v ekonomice Libereckého kraje (LK) a v porovnání s ČR
    - Vývoj produktivity odvětví v LK a v porovnání s ČR
    - Znalostní intenzitu (např. náklady na VaV, příjmy z inovovaných výrobků a služeb, počet pracovníků VaV) a rozsah aktivit VaV v daném odvětví v LK a v porovnání s ČR
  - Analýza primárních dat z terénního šetření mezi subjekty inovačního systému v kraji. Minimální rozsah zjišťovaných informací je specifikován v kapitole č. 3.3 tohoto dokumentu.
  - SWOT analýza zahrnující hlavní závěry a poznatky z jednotlivých odvětví a souhrnně za celý inovační systém LK. SWOT analýza bude rozčleněna na vnitřní analýzu silných a slabých stránek a vnější analýzu ve struktuře PEST – politické/legislativní vlivy, ekonomické/finanční vlivy, sociální/demografické vlivy, technologické vlivy.
  - Návrh opatření/nástrojů na zvýšení inovační výkonnosti a konkurenceschopnosti firem v daných doménách specializace, které vyplynou z terénních šetření a která budou verifikována na kulatých stolech tyto návrhy budou uvedeny minimálně v základní struktuře - krátká anotace opatření, jeho cíle, zaměření, potenciální nositelé, výstupy a výsledky, cílové skupiny
2. Dokumenty ve formátu MS Excel se všemi podkladovými daty pro analýzu sekundárních statistických dat i pro analýzu primárních dat z terénního šetření
  3. Manažerské shrnutí analýzy sekundárních a primárních dat pro všechny domény v rozsahu maximálně 10 stran
  4. Inovační profily za firmy z terénního šetření obsahující všechny primární informace a data

3.2 Předmět zakázky B. Analýza krajského prostředí výzkumu a vývoje relevantního ve vztahu k doménám specializace RIS3 LK

Tato část zakázky bude obsahovat samostatnou analýzu sektoru výzkumných organizací zaměřenou dominantně na oblast přírodních a technických věd v Libereckém kraji (Technická univerzita v Liberci, VÚTS a.s., MemBrain, Regionální centrum optiky a optoelektronických systémů TOPTEC, Krajská nemocnice Liberec). Cílem této analýzy bude podrobněji zmapovat klíčové výzkumné kapacity v kraji, a to zejména jejich konkrétní výzkumné zaměření, vize managementu a strategie jejich dalšího rozvoje, potenciálu a dosavadních výsledků v oblasti spolupráce s aplikační sférou a jejich komerčních aktivit stejně jako budoucí strategie a cíle v této oblasti. Důraz musí být kladen na poznání existujících či potenciálních propojení výzkumu na komerční aktivity v podnikatelském sektoru v Libereckém kraji se zvláštním důrazem na zmapování potenciálu pro aplikaci v doménách specializace RIS3 LK, případně nových oborech či na pomezí existujících odvětví ve smyslu konceptu related variety.

Analýzy a výstupy budou metodicky založeny minimálně na kombinaci následujících přístupů:

1. **Analýzy sekundárních statistických dat a informací** – slouží k základní identifikaci a popisu výzkumných kapacit v kraji v oblasti přírodních a technických věd, jejich kvality a rozsahu.

2. **Terénní šetření** – představuje klíčovou část analýzy, která bude založena na informacích a datech získaných řízenými rozhovory s čelními představiteli pracovišť výzkumných organizací působících v LK. Těmito představiteli jsou ředitel či manažer zodpovědný za strategické řízení organizace. Tyto rozhovory musí být prováděny s výše uvedenými zástupci výzkumných organizací osobně, na základě strukturovaného dotazníku/podkladu pro vedení rozhovoru (minimální rozsah struktury a témat, na něž bude rozhovor zaměřen, je součástí kap. 3.4 této přílohy)

3. **Kulaté stoly (interaktivní workshopy)** – na těchto interaktivních workshopech budou zástupcům výzkumných organizací představeny hlavní zjištění a závěry analýz na základě sekundárních statistických dat a primárních dat z terénních šetření. Součástí vedení kulatého stolu bude i využití vhodné metodiky forsightových přístupů pro identifikaci hybných sil daného oboru, možných vývojových a technologických trendů a odrazu těchto skutečností pro nastavení návrhové části RIS3 a konkrétních aktivit a nástrojů RIS3 naplňujících. Tyto závěry budou účastníky verifikovány a budou s nimi diskutovány možné návrhy nástrojů/ programů vedoucích ke zvýšení jejich inovačního potenciálu, konkurenceschopnosti firem a prosazení se na trzích.

Struktura požadovaných výstupů:

1. Analytický dokument zahrnující analýzu sekundárních i primárních dat a informací z terénního šetření.
  - a) Tento dokument bude obsahovat komplexní profil segmentu výzkumných organizací v oblasti přírodních a technických věd v Libereckém kraji zejména zaměřený na tematické oblasti a následující informace:
    - Základní postavení a význam těchto subjektů na výzkumné mapě ČR a v Evropě
    - Převládající typ výzkumných výsledků (zaměření na základní výzkum nebo aplikace)
    - Rozsah a tematické zaměření výzkumných aktivit a výzkumných programů
    - Vize a strategické rozvojové priority jednotlivých organizací a klíčových výzkumných týmů
    - Nejčastější uživatelé výsledků výzkumu jednotlivých výzkumných organizací
    - Způsob nakládání s duševním vlastnictvím ve výzkumné organizaci vzhledem k jejich transferu do aplikační sféry
    - Formy komercializace výsledků výzkumu, jejich preference, způsob organizace, bariéry a výhody jednotlivých typů komercializace
    - Objem a způsoby spolupráce s aplikační sférou, nejčastější a nejdůležitější partneři
    - Postavení pracovišť v rámci daného typu organizace a z toho vyplývající autonomie v oblasti strategického řízení organizace a dopady na možnosti a aktivitu v oblasti spolupráce s aplikační sférou
  - b) SWOT analýza shrnující hlavní závěry a poznatky v oblasti výzkumných organizací zaměřených na technické a přírodní vědy v Libereckém kraji
  - c) Návrh opatření/nástrojů na zlepšení spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou a úspěšnější komercializaci výsledků výzkumu
2. Dokumenty ve formátu MS Excel se všemi podkladovými daty pro analýzy statistických dat a informací i pro analytické výstupy založené na terénním šetření
3. Manažerské shrnutí – maximálně v rozsahu 5 stran

4. Profily výzkumných organizací z terénního šetření obsahující všechny primární informace a data získaná o dotazovaných subjektech při rozhovorech v terénu, a to ve strukturované formě obsahující jednotlivé tematické bloky z rozhovorů a konkrétní odpovědi. Tyto profily budou za jednotlivé subjekty a všechny navštívené organizace odevzdány ve formátu MS Excel

5. Realizace kulatého stolu, jeho vyhodnocení a shrnutí

3.3 Minimální rozsah tematických okruhů pro řízené rozhovory ve firmách a výzkumných organizací ve vertikálních doménách specializace RIS3 Libereckého kraje

Konečná podoba rozsahu tematických okruhů bude odsouhlasena na základě vzájemného projednání zadavatele zhotovitele před provedením fáze veřejné zakázky - terénního šetření

Tematické okruhy pro podklad k řízenému rozhovoru ve firmách:

- Vznik a historie firmy s důrazem na dopady pro současné a budoucí působení podniku
- Podnikatelská autonomie
- Zapojení formy do globálních produkčních sítí
- Produktové portfolio firmy
- Vztah k zákazníkům a jejich povaha, konkurence na trhu
- Strategie firmy a její cíle ve středně/dlouhodobém horizontu, podnikatelská aspirace
- Inovační aktivity, výzkum a vývoj
- Spolupráce s externími partnery v oblasti VaV
- Nové potenciální oblasti a podnikatelské příležitosti na přesahu již existujících specializací (ve smyslu konceptu „related variety“)
- Lidské zdroje a jejich role v rozvoji a inovačních aktivitách firem
- Identifikace hybných sil, faktorů a trendů domény specializace
- Příležitosti a hrozby pro aktivity firmy a rozvoj dané domény specializace
- Oblasti/témata, ve kterých by firma uvítala aktivitu veřejné správy (regionální samospráva, tým Smart akcelerátor Libereckého kraje), jaké typy činností by měly být směrem k firmám vyvíjeny a v jakých oblastech

3.4 Minimální rozsah tematických okruhů pro řízené rozhovory ve výzkumných organizacích působících v Libereckém kraji (sídlo či pracoviště)

- Vize a strategie rozvoje organizace
- Strategie organizace ve spolupráci s aplikační sférou
- Strategie pro komercializaci výzkumných výsledků
- Dosavadní výstupy spolupráce s aplikační sférou a komercializace výzkumu a vývoje (VaV)
- Jednotlivé způsoby komercializace výsledků VaV v organizaci
- Tematické zaměření výzkumu, přesahy do ostatních oborů
- Identifikace hybných sil, faktorů a trendů prostředí VaV z pohledu výzkumné organizace
- Příležitosti a hrozby pro spolupráci pro středí VaV a firem, přenos výsledků VaV do praxe
- Oblasti/témata, ve kterých by výzkumná organizace firma uvítala aktivitu veřejné správy (regionální samospráva, tým Smart akcelerátor Libereckého kraje), jaké typy činností by měly být směrem k výzkumné organizaci vyvíjeny a v jakých oblastech

ČÁST B - Analytický a implementační koncept MEPCO, s.r.o.

Analýza sekundárních dat- metodika (podklad- projekt INKA TAČR)

Analýzy makroekonomických a mikroekonomických dat představují důležitou součást analýzy pro aktualizaci RIS3 LK. Účelem analýz v tomto kroku je poskytnout strukturované informace o hospodářské výkonnosti kraje, o jejím vývoji a širších souvislostech, o významu inovací a znalostní ekonomiky pro hospodářský vývoj, o rozsahu a struktuře inovačního systému kraje a jeho jednotlivých složek a o předpokladech pro rozvoj znalostní ekonomiky. Analýzy jsou prováděny zejména z hlediska kombinace charakteristik národního inovačního systému v ČR. Tyto jsou doplněny o podrobnější, stále však na statistických datech založené analýzy podrobnějších mikroekonomických dat, které rozvádějí zjištění a závěry vyplývající z analýzy na makroúrovni, zpřesňují je a poskytují tak mnohem podrobnější pohled na národní inovační systém a jeho subjekty

Analýzy v tomto kroku slouží:

- k získání prvních informací a dílčích závěrů o charakteristikách národního krajského inovačního systému
- jako rámec pro navazující analýzy, které budou využívat primárních individuálních dat a informací získaných terénním šetřením ve firmách a výzkumných organizacích.

Informace o charakteristikách krajského inovačního systému na základě agregátních dat jsou nutně omezené a někdy zjednodušující. Omezení jsou dána buď způsobem sledování jednotlivých dat, nebo jsou dána stupněm agregace dat. Tím nutně dochází k určitému zjednodušení. Tyto nedostatky analýz založených na sekundárních datech je někdy možné překonat pomocí analýz, které využívají mikroekonomických dat. Nejlépe je však lze eliminovat šetřením v terénu, jimiž lze získat nová, kvalitativní primární data, běžně nejen nepublikovaná, ale ani nezjišťovaná, s pomocí nichž lze analyzovat aspekty inovační kapacity ekonomiky, jako jsou inovační aspirace, strategie a konkurenční výhoda firem, vztah se zákazníky a postavení firem na trhu a další, které zásadně ovlivňují inovační procesy v ekonomice.

Na analýzy sekundárních dat proto musí navazovat analýzy využívající šetření v terénu. Tyto další analýzy budou dále rozvádět zjištění a závěry, vyplývající z analýzy agregátních dat, budou je zpřesňovat či v některých případech dokonce uvádět na pravou míru, pokud by výsledky v agregátní podobě mohly být nevhodně interpretovány. Teprve v kombinaci zjištění analýz makroekonomických a agregátních dat s dalšími analýzami je možné lepší poznání souvislostí v krajském inovačním systému.

Analýzy sekundárních dat jsou založeny převážně na datech zjišťovaných z různých sekundárních zdrojů, a to převážně statistických (ČSÚ, Eurostat, OECD, apod.) nebo z databází (MagnusWeb – dnes Bisnode). Data získaná z databází firem, výzkumných publikací, ad. jsou sice daty mikroekonomickými, ale pracujeme s nimi v agregované podobě, čili obdobně jako s daty, která jsou v agregované podobě již získávána ze zdrojů statistik. Primární sběr dat a na nich založené analýzy jsou předmětem jiných výstupů projektu.

Celkový analytický podklad pro aktualizaci RIS3 LK tak sestává z analýz prováděných na třech úrovních. Na každé úrovni jsou získány odlišné informace, které spolu vzájemně souvisí z hlediska odpovědí na položené výchozí analytické otázky. Jedná se o následující úrovně:

1. Makroekonomická

Je založena na dostupných (i) makroekonomických a (ii) základních strukturálních statistikách zejména z domácích, ale i zahraničních zdrojů. Tato úroveň analýz slouží zejména pro hodnocení hospodářského vývoje kraje a postavení v rámci ČR.

2. Podrobná strukturální

Tato úroveň má tematicky podobný záběr jako na úrovni makroekonomické. Pracuje však s mnohem podrobnější strukturací agregátních dat. Umožňuje tak velice detailní pohled do struktur ekonomiky důležitých pro hodnocení inovační kapacity a vývoje inovační kapacity v kraji. Příkladem může být podrobná analýza exportu či velikostní struktury podniků s interními VaV kapacitami v příslušném oboru vymezeném dle klasifikace NACE.

3. Mikroekonomická – primární data z rozhovorů

Jedná se o nejpodrobnější úroveň metodiky, která je jádrem celého metodického přístupu. Pro porozumění inovační kapacitě Libereckého kraje je nezbytný důkladný vhled do interního prostředí firem. Bez přiměřeně robustní znalosti podmínek pro inovace ve firmách (a ve výzkumných organizacích) nelze dostatečně porozumět chování inovačního systému jako celku ani souvislostem mezi jeho dílčími částmi (např. interakce mezi podnikovou a akademickou sférou). Důvodem je role individuálního aktéra, kterým je zde například firma. Firmy totiž odlišně reagují na působení týchž ekonomických a společenských struktur i technologických změn a tím tyto struktury i změny postupně utvářejí. Analýza na této úrovni je základem posuzování tak významných faktorů inovací jakými jsou např. aspirace firem k vůdcovství změn či jejich přístup k řízení své budoucí výkonnosti apod. Jedním z výstupů této části je jedinečná databáze inovačních subjektů ekonomiky kraje.

Z výše uvedeného je zřejmé, že:

- **První (makroekonomická) část analýzy** slouží jako první, nejhrubší úroveň poznání stavu a trendů inovačního systému ve vazbě na celkový vývoj ekonomiky. Neumožňuje však podrobnější poznání struktur systému a zejména jejich příčinné zdůvodnění. Zjištění získaná na této úrovni je třeba vnímat jako východiska a hypotézy pro analýzy na dalších úrovních. Tato úroveň je tedy důležitá pro formulování zadání pro další, podrobnější analýzy, jejichž výsledky slouží zpětně ke korekci či rozvedení makroekonomických či strukturálních (odvětvových apod.) analýz. Současně se jedná o úroveň, kde lze nejsnáze provádět celonárodní až mezinárodní srovnání.
- **Druhá část analýzy**, založená na podrobně strukturovaných datech ze sekundárních zdrojů, stojí mezi makroanalýzami a přímými metodami sběru dat v terénu. K makroanalýzám umožňuje přidat další informace a na jejich základě nová nebo podrobnější vysvětlení – např. o vnitřní struktuře vybraných odvětví či o jejich inovační kapacitě z hlediska objemu a rozložení VaV kapacit. Současně jsou analýzy na této úrovni nezbytnou přípravou pro terénní šetření. Je jedním z důležitých zdrojů pro formulaci otázek a pro výběr témat, na která se terénní šetření zaměřuje.
- **Třetí část analýzy** založená na primárním sběru dat v terénu přímo od subjektů inovačního systému, je svébytnou a nejdůležitější částí. Tímto způsobem se získávají unikátní informace o inovačním prostředí a chování firem a výzkumných organizací. Tato část slouží ke skutečnému poznání toho, co se skrývá za makroekonomickými, oborově či jinak agregovanými daty. Zpětně tato část analýzy slouží k rozvedení a doplnění analýz v předchozích částech.

Tři části analýzy, tři úrovně podrobnosti, na sebe navazují a doplňují se, přičemž je důležité pořadí, v němž se analýzy realizují. První v pořadí je analýza makroekonomických (a agregátních) dat, která mimo jiné určuje i zaměření a obsah analýzy podrobně strukturovaných (a individuálních) dat ze

sekundárních zdrojů. A na tuto analýzu teprve navazuje sběr primárních dat a jejich analýza – protože předchozí analýzy mimo jiné také pomáhají určit témata a zaměřit otázky strukturovaných rozhovorů, jejichž pomocí jsou informace a data ve třetí části získávány. Současně zjištění z poslední úrovně mohou vést k potřebě dalších analýz na předchozích úrovních (zpracovaných ze sekundárních zdrojů).

Šetření ve firmách a výzkumných organizacích prováděné má ještě jednu důležitou dimenzi, která svým významem přesáhne hodnotu jednotlivých zjištěných údajů, jakkoli budou přesnější nebo pestřejší než údaje získané sběrem sekundárních dat. Pro samotný kraj, je podstatné, jak je vnímán subjekty, které tvoří inovační systém. Toto vnímání a míra důvěry, která existuje mezi jednotlivými hráči, má přímý vliv na kvalitu vztahů, ochotu spolupracovat a společně riskovat, rychlost společné reakce na výzvy a příležitosti, apod. Intenzivní průzkum s velkým množstvím kontaktů a konverzací tváří v tvář představuje příležitost tvorby nových vztahů, vazeb a kontaktů, příležitost rychlé reakce na podněty nebo dotazy a agregovaně na tvorbu nehmotného statku, který zjednodušeně nazvěme „vztahové bohatství“. Toto vztahové bohatství, kultura, kvalita a intenzita vztahů a vazeb v relativně malém inovačním systému představuje kriticky významný faktorem naší konkurenceschopnosti.

Vybraná sekundární data pro účel zpracování analýzy:

- HDP na obyvatele
- HDP na zaměstnanou osobu
- Růst reálného HDP
- Export v HDP
- Význam PZI- stav a vývoj
- Demografická struktura a její vývoj
- Věková struktura zaměstnaných osob
- Míra zaměstnanosti a ekonomické aktivity
- Porovnání celkových výdajů na výzkum a vývoj s výší hrubého domácího produktu
- Podíl znalostně high tech sektoru a intenzivních služeb na celkové zaměstnanosti
- Podíl jednotlivých odvětví na HDP kraje
- Podíl jednotlivých odvětví na zaměstnanosti kraje
- Podíl odvětví na exportu
- Podíl tržeb odvětví na celkových tržbách
- Patentové přihlášky
- Vývoj výdajů na výzkum a vývoj (VaV) v HDP
- Výdaje podniků na VaV
- Podnikové kapacity VaV
- Odvětvová struktura výdajů na VaV
- Počet výzkumníků pracujících v podnikovém sektoru
- Celkový počet publikací
- Celkový počet citací
- Počet patentů
- Podíl terciárně vzdělaných v populaci

Terénní šetření firmy - metodika

Metodika představuje podklad pro přípravu, sběr a vyhodnocení dat v rámci mapování vývoje inovačního prostředí firem v **Libereckém kraji**. Metodika částečně vychází z metodických výstupů projektu INKA Technologické agentury ČR, která může následně využít některé z výstupů pro své účely. Součástí metodiky je podkladová struktura pro realizaci řízeného rozhovoru

1. Cíle mapování

V rámci mapování efektů realizovaných intervencí Liberecké RIS3 strategie rozlišujeme 2 úrovně cílů:

Primárními cíli mapování v rámci projektu jsou:

- Získat výchozí přehled o situaci firem v kraji se specifickým ohledem na jejich inovační potenciál, a to prostřednictvím řízených rozhovorů
- Identifikovat aktuální situaci ohledně využitelnosti intervencí definovaných v RIS3
- Identifikovat nástroje a aktivity rozvíjející inovační potenciál firem ze strany kraje

Sekundárními cíli jsou:

- Nepřímým způsobem informovat představitele firem o potřebě rozvoje inovativnosti, představit RIS3 a aktivity kraje v oblasti podpory inovačního potenciálu firem
- Motivovat firmy k přemýšlení o rozvoji inovací
- Navázat kontakt a vybudovat vztah za účelem rozvoje inovačního potenciálu firem

2. Základní typy dat mapování

Základem mapování vývoje inovačního prostředí je realizace minimálně 50 řízených rozhovorů s vedoucími představiteli vybraných firem s inovačním potenciálem v kraji. V rámci mapování dojde k sběru 3 základních typů dat:

- **Objektivní data** - umožňují objektivní posouzení respondenta v rámci zkoumaného vzorku (například počet zaměstnanců, obrat, apod.) Prostřednictvím objektivních dat strukturujeme respondenty do skupin a podskupin dle vybraných znaků.
- **Subjektivní data** - umožňují popis chování jednotlivých firem a jejich vztah s okolím. To je zejména důležité pro oblast mapování inovačního potenciálu, které není možné uchopit čistě z hlediska kvantitativních dat.
- **Názory tazatelů-expertů**, kteří provádějí šetření, nezávisle posoudí objektivní a subjektivní údaje a chování firmy a zpřístupní toto hodnocení dále tvůrcům a realizátorům nástrojů veřejných politik s cílem podpořit rozvoj inovačního potenciálu v kraji.

3. Základní struktura mapování

Z důvodu co nejlepšího využití času dotazovaných respondentů a získání co nejkomplexnější výstupní informace se mapování zaměřuje na následující oblasti:

I. Základní informace o interview, firmě a nabízených produktech/ službách a trzích

II. Hodnocení inovačního potenciálu

III. Hodnocení efektů intervencí RIS3 v rámci firmy - aktuální stav

IV. Identifikace nástrojů a aktivit rozvíjejících inovace

I. Základní informace o interview, firmě, nabízených produktech/službách a trzích

- představuje úvodní „seznamovací“ fázi rozhovoru. Poskytuje základní přehled zejména o:

- vývoji firmy,
- hlavních produktech/službách,
- zákaznících/trzích.

II. Hodnocení inovačního potenciálu

- přemostňuje na analýzu inovačního potenciálu, a to z hlediska firemní kultury a identifikace základních inovačních aktivit v oblasti:

- produktu/služby,
- procesu,
- marketingu,
- organizace.

Uvádí některé z obecních indikátorů pro měření inovačního potenciálu (např. podíl tržeb z nových produktů/služeb, apod.)

III. Hodnocení efektů intervencí RIS3 v rámci firmy - aktuální stav

Otázky v této části měří stupeň naplňování indikátorů uvedených v krajské RIS3 v době šetření. Provazuje mapování na tento významný dokument a umožní opakovatelné vyhodnocování účinnosti RIS3 a její intervencí. Indikátory jsou rozděleny do 3 hlavních okruhů - Podpora, Spolupráce a VaV.

IV. Identifikace nástrojů a aktivit rozvíjejících inovace

Poslední oblast rozvíjí diskuzi ohledně vybraných intervencí/nástrojů/aktivit z RIS3 a z dalších zdrojů pro rozvoj inovačního potenciálu firem. Na základě hodnocení ze strany firem dojde k selekci a následné realizaci vybraných intervencí nástrojů/aktivit.

4. Příprava, organizace a vedení mapování - primární sběr dat

Primární sběr dat je rozsáhlý a organizačně náročný úkol, který v sobě zahrnuje velké množství aktivit, aby byl sběr dat realizován účinně. Vycházejíc z metodiky INKA Technologické agentury ČR, která v minulosti realizovala podobné šetření, pro úspěšnou realizaci aktivity jsou nezbytné:

- **Identifikace cílů mapování, návrh metodiky** realizace průzkumu, projednání a schválení institucí zodpovědnou za zajištění průzkumu a přidělení zdrojů potřebných pro realizaci.
- Návrh **výběru subjektů** podle určitých kritérií, rešerše zdrojů, tvorba seznamu subjektů, které budou osloveny v průzkumu a předběžná analýza subjektů průzkumu.
- Tvorba **projektového plánu a harmonogramu** s kontrolními daty a přidělení zodpovědnosti za řídicí aktivity v rámci řídicího týmu.

- Tvorba podkladových dokumentů – **nástroj šetření** – podklad pro rozhovory, návrh obsahuovacího dopisu a plán oslovení subjektů průzkumu.
- **Koordinace** s představiteli institucí, které budou provádět mapování (v případě projektu Smart Akcelerator se jedná zejména o KARP s podporou regionálních poboček CzechInvest, Agentury pro podnikání a inovace a Hospodářské komory)
- Příprava **technického a programového vybavení** pro ukládání, správu a úpravu údajů, které:
  - - poskytnou respondenti v rámci terénního šetření (primární data)
  - budou sloužit k řízení a koordinaci terénního šetření
- Provedení **pilotních průzkumů**, předběžná analýza a úprava podkladového nástroje šetření, případně úprav metod a informačního systému.
- Nábor a **kvalifikace tazatelů**, včetně přidělení k jednotlivým subjektům průzkumu, koordinace tazatelů v průběhu rozhovorů.
- Vytvoření projektového týmu a sub-týmů - **řídící, analytický tým, sub-tým tazatelů**, přidělení rolí a zodpovědností za aktivity projektového plánu v rámci týmu.
- **Korespondence s respondenty** – zvaní k účasti, upřesnění informací, poděkování za účast, pozvánka na prezentaci výsledků, zaslání veřejné části výsledné zprávy, reakce na konkrétní podněty vzniklé v průběhu rozhovoru.
- **Realizace rozhovorů** samotných – pořízení záznamů (poznámky).
- Převedení **pořízených záznamů do elektronické podoby** a úprava údajů o rozhovoru, subjektu a respondentovi v informačním systému.
- Průběžná kontrola plnění **harmonogramu a kontrola kvality** pořízených dat.
- Průběžné **koordinační schůzky projektového týmu** a reakce na vzniklé problémy (nízká úspěšnost kontaktu, nízká míra odpovědí na některé typy otázek, návrhy na vyřazení subjektů z průzkumu z důvodu nalezené nízké relevance nebo nízké míry shody se vstupními kritérii) nebo příležitosti (návrhy na nové subjekty k zařazení do průzkumu).
- **Průběžné schůzky nebo závěrečný seminář** (případně obojí) **analytického týmu s tazateli – focus groups** k jednotlivým skupinám respondentů (dle fází/kol) nebo tématům = tvorba hypotéz analytických zjištění a návrh metod jak tyto hypotézy v dalších fázích průzkumu ověřit, zpřesnit nebo naopak vyvrátit.
- Závěrečná **kontrola konsistence databáze** a závěrečná selekce dat, která budou zařazena do analýzy.
- Provedení **analýzy dat a formulace zjištění**, závěrů a doporučení.
- **Prezentace a projednání výsledků s dotčenými institucemi**, dohoda o opatřeních reagujících na zjištění a monitoring realizace těchto opatření.
- Průběžný **relevantní kontakt a komunikace s přidanou hodnotou** pro respondenty mezi jednotlivými opakovanými koly průzkumu.
- Příprava **návrhů nových údajů a změn metod** pro nové zjišťování.

5. Výběr firem - respondentů pro realizaci řízeného rozhovoru

Důležitým krokem před realizací řízených rozhovorů s firmami nad konkrétní podobou dotazníku je stanovení vzorku subjektů zapojených do rozhovorů. Nižší uvedený způsob **představuje jeden z možných návrhů** pro výběr firem na základě podkladových dat z databáze MagnusWeb. Vzorek respondentů se může sestavit s ohledem na:

1. obory specializace kraje definované v krajské příloze RIS3 strategie;
2. velikost podniku;
3. inovační potenciál firmy.

5.1. Export sestavy

Z databáze MagnusWeb bude vyexportována sestava s následujícími vstupními a výstupními kritérii.

5.1.1. Vstupní kritéria

1. Detaily:

- a) Právní forma CZ:
  - i. Akciová společnost;
  - ii. Společnost s ručením omezeným;
  - iii. Komanditní společnost;
  - iv. Veřejná obchodní společnost;
- b) Lokalita CZ:
  - i. Liberecký kraj

5.1.2. Výstupní kritéria

1. Názvy:

- a) Název subjektu;

2. Detaily:

- a) Stav subjektu;
- b) Právní forma CZ;

3. Číselné charakteristiky:

- a) Počet zaměstnanců;

4. Obory činnosti:

- a) Hlavní NACE CZ;
- b) Hlavní NACE CZ – kód;

5. Finanční údaje:

- a) Obrat, Výnosy;
- b) Rok¹.

5.2. Obory specializace Libereckého kraje

Firmy z databáze MagnusWeb jsou roztříděny podle CZ-NACE kódů do jednotlivých oborů specializace kraje. Jednotlivé odvětvové oblasti jsou uvedené v následující tabulce.

Odvětví specializace kraje

Výroba strojírenských technologií
Optika, dekorativní a užitkové sklo
Pokročilé separační a sanační technologie
Pokročilé technologie na bázi textilních struktur
Progresivní kovové a kompozitní materiály a technologie jejich zpracování
Nanomateriály
Komponenty pro dopravní zařízení

Firmy dle CZ – NACE relevantních pro RIS3 a jejich rozdělení dle počtu zaměstnanců (dle zadávací dokumentace)

CZ - NACE		Firmy 10 a více zaměstnanců	Firmy 9 a méně zaměstnanců
13	Výroba textilií	30	37
14	Výroba oděvů	13	80
20	Výroba chemických látek a chemických přípravků	6	20
22	Výroba pryžových a plastových výrobků	60	85
23	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	54	121

24	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárství	11	23
25	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	132	306
26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístr. A zařízení	22	38
27	Výroba elektrických zařízení	37	92
28	Výroba strojů a zařízení	75	98
29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	37	15
30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	1	14
32	Ostatní zpracovatelský prům	24	69
32,5	Výroba klenotů, bižuterie a příbuzných výrobků	28	28
33	Výroba lékařských a dentálních nástrojů a potřeb	14	28
37	Instalace průmyslových strojů a zařízení	2	3
38	Činnosti související s odpadními vodami, shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	25	73
58,2	Vydávání softwaru	4	2
61	Telekomunikační činnost	3	24
62	Činnosti v oblasti informačních technologií	30	28
63	Informační činnosti	3	196
721	Výzkum vývoj v oblasti přírodních a technických věd	24	15

5.3. Velikost podniku

U firem je následně na základě posledního udaného obratu a počtu zaměstnanců vyhodnoceno, do které kategorie velikosti podniku patří podle následující tabulky. Pro přepočítání obratu z CZK na EUR bude použit aktuální kurz udaný ČNB.

Velikost podniku	Počet zaměstnanců	Roční obrat (EUR)
Velký	> 250	> 50 000 000
Střední	<250,50>	50 000 000,00
Malý	<50	10 000 000,00
Mikropodnik	<10	2 000 000,00

5.4. Inovační potenciál

Zohlednění firem s inovačním potenciálem je důležitým aspektem určení vzorku, který nicméně není snadný. Inovační potenciál u firmy může být určen její dřívější poptávkou po dotačních možnostech na inovace (např. podání žádosti o podporu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, programů Technologické agentury ČR, aj.).

5.5. Sestavení vzorku

Výsledný seznam firem je sestaven tak, aby obsahoval minimálně 50 firem, které budou přednostně vybrány pro řízené rozhovory. V případě, kdy oslovená firma neprojeví o účast na řízeném rozhovoru zájem, bude vybrána pro rozhovor firma ze stejného odvětví, která odpovídá totožným kritériím nejlépe. Každý obor specializace kraje není reprezentován ve vzorku rovnoměrně. Počet firem zahrnutých do vzorku za konkrétní odvětví je vyjádřen poměrem mezi součtem všech firem reprezentujících konkrétní odvětví specializace a součtem firem vyselektovaných ve všech odvětvích specializace. Výsledná hodnota je vždy zaokrouhlována na celé číslo nahoru.

Příklad: Na základě CZ-NACE kódů bylo vybráno do všech odvětví specializace 500 firem a pro odvětví strojírenství bylo vybráno 50 firem. Protože chceme určit vzorek 50 firem, pro odvětví strojírenství vybereme 5 firem, aby byl poměr při určování vzorku zachován.

Každé odvětví specializace bude následně rozděleno do čtyř kategorií reprezentujících:

1. velké podniky;
2. střední podniky;
3. malé podniky;
4. mikropodniky.

Všechny tyto velikostní typy podniků by měly být ve výsledném vzorku zastoupeny rovnoměrně. V případě, že bude tvořen vzorek firem pro konkrétní odvětví menším počtem firem, než je počet velikostních typů ve vzorku, bude vzorek pro toto odvětví navýšen tak, aby zahrnoval všechny výše uvedené velikostní typy podniku. Výsledný vzorek firem napříč jednotlivými obory specializace bude tedy v konečném důsledku vyšší než původně zamýšlený vzorek čítající 50 firem.

Příklad: Pro odvětví strojírenství bylo vybráno 5 firem, na základě CZ-NACE kódů byly v odvětví identifikovány všechny typy velikostí podniku. Vzorek pro odvětví strojírenství bude zastoupen ve vzorku 2 velké podniky, 1 střední podnik, 1 malý podnik a 1 mikropodnik.

V případě, že není mezi firmami konkrétního oboru specializace zastoupen jeden z typů velikosti podniku, poměr firem ve vzorku se mění podle počtu zastoupených velikostí podniku. V případě, kdy by např. byly v odvětví zastoupeny jen malé a střední podniky, bude tedy polovina vybraných firem ve výsledném vzorku zastupovat malé podniky a polovina zastupovat podniky střední velikosti. Při určování tohoto poměru je výsledná hodnota zaokrouhlována na celé číslo, výsledkem musí být nicméně vždy hodnota vyšší než 0. Pokud není v dané kategorii velikosti podniku zastoupen potřebný počet firem, je rozšířen vzorek menšího typu podniku o potřebný počet firem.

Při plnění vzorků jednotlivých oborů specializace konkrétními firmami je zohledněn také inovační potenciál. Po určení počtu firem zahrnutých do vzorků jednotlivých oborů specializace a po určení zastoupení velkých, středních, malých a mikropodniků v těchto odvětvích, je vzorek naplněn konkrétními firmami. Při tomto kroku je zohledňován inovační potenciál firem. Firmy disponující inovačním potenciálem jsou vždy v konkrétním oboru specializace a konkrétním typu velikosti projektu vybírány do vzorku jako první. V případech, kdy je v rámci jednoho oboru specializace identifikováno více firem s inovačním potenciálem, než je třeba doplnit pro konkrétní velikost podniku, jsou vybrány podniky s nejvyšším obratem. Obdobně se postupuje v případech, kdy není dostatek firem u daného typu velikosti podniku charakterizován inovačním potenciálem. V tomto případě se taktéž pro daný typ velikosti projektu vybírají firmy s nejvyšším obratem.

Během vytváření konečného seznamu firem je třeba dbát na to, aby v něm byly zastoupeny jen skutečně relevantní podniky. Po vytvoření seznamu je proto vhodné jednotlivé firmy projít a případné nerelevantní firmy nahradit podle kritérií stanovených výše firmami vhodnějšími.

6. Řízený rozhovor jako základní nástroj mapování

Metoda řízeného rozhovoru představuje pro účely mapování inovačního potenciálu firem jednu z **nejvhodnějších možností z hlediska následné využitelnosti získaných informací**. I když se jedná o relativně náročnou formu (zejména z hlediska časové a odborné náročnosti), má několik zásadních výhod:

- Možnost **přímé interakce** s respondenty a vysvětlení důležitých souvislostí a případných dotazů na místě
- Možnost **ověřit údaje**, případně získat **dodatečné informace** na místě

- Vyšší relevance získaných informací - rozhovor umožňuje **hlubší náhled do tematiky**, odstraňuje problém krátkých a málo vypovídajících odpovědí (jako např. v případě dotazníkového šetření) a dodává samotnému šetření větší váhu
Navázání osobních kontaktů, které jsou pro následnou implementaci výsledných intervencí zásadní

7. Realizace rozhovoru

7.1. Fáze před realizací rozhovoru

Přípravná fáze rozhovoru upravuje **prvotní kontakt tazatele a respondenta**. Utváří **první dojem a ovlivňuje atmosféru** a samotný výsledek rozhovoru. Pro oslovení respondentů bude využita zejména telefonická a emailová komunikace. V rámci prvotního kontaktu dojde k:

- **Představení tazatelů (2 tazatelé na každý rozhovor) a záměru mapování** s důrazem na **přínos pro respondenta** - možnost ovlivnit krajskou politiku podpory a rozvoje inovací ve firmách s následným využitím některých z vytvářených nástrojů.
- **Identifikace vhodné osoby** (vrcholový management firmy, vedoucí zaměstnanci odpovědní za strategický rozvoj firmy) pro vedení rozhovoru a **dohoda o termínu** realizace rozhovoru, včetně následného potvrzení o schůzce.
- Zaslání **předem stručného přehledu okruhů dat**, které budou probírány v průběhu rozhovoru a vybraných otázek, které vyžadují přípravu (např. otázky zaměřené na investiční výdaje, apod., které vyžadují poskytnutí co nejpřesnějších údajů).
- **Příprava podkladů na schůzku** (informace dostupné na webové stránce firmy, výroční zprávy, obchodní rejstřík, ekonomické databáze, další dostupné informace o významných odběratelích, dodavatelích, konkurentech a kooperujících organizacích, pokud jsou takové informace k dispozici).

7.2. Fáze vedení rozhovoru

Průběh rozhovoru je klíčový pro relevanci zjišťovaných informací i pro jejich úplnost. **V průběhu rozhovoru tazatel musí zejména:**

- Představit účel schůzky, její cíl a vysvětlit postup realizace rozhovoru
- Nastínit přínosy - možnost ovlivnit krajskou politiku podpory rozvoje inovačního potenciálu a využití vybraných podpůrných nástrojů
- Navodit vstřícnou atmosféru, přizpůsobovat průběh, tempo a strukturu rozhovoru dynamicky potřebám a preferencím respondenta
- Vhodně reagovat na vzniklé situace a problémy během rozhovoru
- Průběžně sumarizovat a ověřovat odpovědi respondenta
- Pečlivě zaznamenávat odpovědi respondenta v písemné podobě, a to co nejpodrobněji (jestli to situace neumožňuje, volit vhodná klíčová slova)
- Průběžně sledovat čas věnovaný rozhovoru (neměl by překročit 60 minut) a jednotlivým částem rozhovoru s následující doporučenou odhadovanou časovou dotací:
  - I. Základní informace o interview, firmě, produktech/službách a trzích - 8 minut
  - II. Hodnocení inovačního potenciálu - 12 minut
  - III. Hodnocení efektů intervencí RIS3 - 15 minut
  - IV. Identifikace nástrojů a aktivit rozvíjející inovace 25 minut
- Poděkovat za věnovaný čas a informace, navázat další kontakt v rámci tvorby dlouhodobějšího vztahu

7.3. Fáze po rozhovoru

Fáze po realizaci rozhovoru je důležitá pro přenos zjištěných informací do zpracovatelné podoby. **Tazatelé jsou v této fázi zodpovědní za následující aktivity:**

- **Dopracování záznamu o rozhovoru** v dostatečně krátkém čase po jeho uskutečnění (ideálně stejný den, nejpozději do 48 hodin). Jedná se o doplnění/úpravu poznámek dělaných v průběhu rozhovoru. Zahrnuje i propojení poznámek obou tazatelů a jejich vzájemné odsouhlasení.
- **Děkovný email** nebo jiný kontakt.
- Následný kontakt nebo zprostředkování informace nebo kontaktu s jinou osobou schopnou poskytnout asistenci (pokud to bylo respondentovi přislíbeno).
- **(Spolu)práce na vyhodnocování zprávy** z rozhovoru a tvorbě doporučení pro relevantní intervence rozvíjející inovační potenciál kraje
- Poskytnutí **zpětné vazby** ohledně výsledku šetření.

8. Zpracování dat a vyhodnocení

8.1. Kontrola dat

Před samotným vypracováním zprávy z terénního šetření (součást širší analýzy) je důležité provést kontrolu údajů získaných v průběhu řízeného rozhovoru. Tento krok má **zásadní význam pro následnou analýzu a získání relevantních výstupů. V průběhu kontroly dochází zejména ke sladění jednotlivých záznamů napříč výsledky dotazování, kdy nesoulad může vzniknout vlivem většího počtu tazatelů a odlišného chápání a interpretace odpovědí respondentů (zejména v případě otevřených otázek). I z tohoto důvodu je nezbytná průběžná koordinace jednotlivých tazatelských týmů a společná diskuze nad výsledky rozhovorů prostřednictvím pravidelných schůzek. Další pomůckou je pohled na získané informace z hlediska jejich koherence a vzájemné vnitřní provázanosti.** V případě potřeby mohou být některé oborově specifické informace konzultovány se zkušenými experty v oboru. **Výstupem kontroly dat je databáze primárních dat a informací o navštívených subjektech inovačního systému.** Tato databáze je pro pracovní účely (snadnost výpočtů, sdílení, dělení a opětovné slučování dílčích částí databáze apod.) vytvořena ve formátu MS Excel. Tento formát umožňuje nejsnadnější možnosti třídění a dílčích analýz používaných pro zpracování v daném čase.

8.2. Zpráva mapující efekty intervencí

Po kontrole dat je možné přistoupit k **vypracování Zprávy mapující efekty realizovaných intervencí.** Zpráva kombinuje objektivní a subjektivní data společně s expertním vhledem hodnotitele (týmu hodnotitelů), který zprávu vypracovává. Z hlediska přehlednosti využívá vizualizaci výstupních informací prostřednictvím grafů a tabulek. Cílem zprávy není přinášet návrhy konkrétních řešení pro rozvoj inovačního potenciálu firem v kraji, ale poskytnout nezbytný vstup pro analýzu a následnou tvorbu konkrétních řešení. **Cílem zprávy tak je zejména:**

- identifikovat aktuální stav využití intervencí RIS3 ve vybraném vzorku dotazovaných firem
- poskytnout základní okruh typových nástrojů a aktivit, které vybrané firmy označují za nejpřínosnější pro rozvoj svého inovačního potenciálu

Zejména z důvodu co nejlepšího propojení výstupu mapování na zhodnocení stavu využití intervencí RIS3 bude **k jednotlivým vybraným indikátorům přiřazené číslo otázky/oblast z podkladové struktury k rozhovoru.** To umožňuje rychlé strukturování výstupů z rozhovoru do zprávy a vyhodnocení výsledků.

I. Základní informace o interview, firmě, nabízených produktech/ službách a trzích

1. Základní informace o interview

1. Název firmy:
2. IČO:
3. Adresa sídla v ČR:
4. Hlavní obor podnikání:
5. Datum interview:
6. Tazatel:
7. Dotazovaný (včetně titulů):
8. Pozice ve firmě:
9. Mobil:
10. Email:
11. www:

2. Základní informace o firmě

12. Rok založení
13. Důležité milníky (významná restrukturalizace, změna orientace podnikání, změna vlastníka, apod.)
14. Vývojová fáze, ve které se firma momentálně nachází:
  - (Post) Start-up
  - Expanze (růst firmy, podílu na trhu...)
  - Stabilizace po předchozím růstu (Rostli jsme, teď potřebujeme stabilizaci, případně zintenzivnění vnitřních procesů nebo změnu řízení; co znamená stabilizace, musí být uvedeno v popisu cílů)
  - Obrana /konsolidace (prodej částí firmy, udržení pozice proti konkurenci apod.)
  - Diverzifikace (vstup na nové produktové trhy)
15. Výkony (obrat) a export (procento z obratu)

	Výkony (obrat)	Export (%)
2016		
2015		
2014		
2013		
Odhad pro letošní rok		

16. Počet zaměstnanců
17. Odhad zařazení zaměstnanců (výroba, prodej, marketing, administrativa, apod.)
18. Jaká je celková vize stavu firmy za 5 až 10 let?

3. Základní informace o nabízených produktech/službách a trzích

19. Identifikujte max. 5 nejvýznamnějších produktů/služeb firmy z hlediska výkonu

Popis produktu/služby	nebo skupiny	Podíl na výkonech v % - průměr v posledních 3
-----------------------	--------------	---

produktů/ služeb	letech

20. Identifikujte distribuční cesty a jejich váhy (sprostředkovatel, velkoobchod, maloobchod, spotřebitel, apod.) a zákazníka (výrobce, spotřebitel, apod.)

21. Význam 3 nejvýznamnějších zákazníků (koncentrace):

- Méně než 50 % celkového prodeje
- 50 – 75 %
- 75+ %

22. Odhad geografické struktury exportu (průměr za poslední tři roky):

	%
Okolní země (SVK, POL, SRN, AUT, HUN, RUM)	
Ostatní země EU + UK, NOR, SUI, ISL	
Ostatní evropské země + Rusko	
Asie	
USA + Kanada	
Latinská Amerika	

II. Hodnocení inovačního potenciálu

1. Firemní kultura

23. Disponujete ve firmě inovační strategií v písemné formě? (může být i součástí širší strategie). Měříte nějakým způsobem míru inovativnosti?

24. Existuje ve Vaší firmě formální struktura/proces, který podporuje inovativnost? Jaká? (Pravidelné schůzky zaměřené na inovace, atd.)

25. Existuje ve Vaší firmě skupina zaměstnanců, kteří mají v popisu práce (alespoň částečně) vytváření inovativních nápadů?

26. Uveďte odhad (procento z celku) počtu zaměstnanců, kteří v posledních 3 letech absolvovali trénink/obdrželi nástroje podporující inovace.

2. Identifikace základních inovačních aktivit

27. V následujících kategoriích identifikujte aktivity/změny s inovačním potenciálem a s realizací v posledních 3 letech

V jaké oblasti ke	Popis a charakter změny	Ekonomické	Výskyt	Spolupráce	na
-------------------	-------------------------	------------	--------	------------	----

změně došlo?		důsledky	jenom ve Vaší firmě anebo i na trhu jako takovém	změně-jenom Vaše firma/spolupráce s jinými/úprava existujících řešení na trhu/jiné
Produkty / Služby	Např. uvedení nového produktu			
Procesy	Např. uvedení efektivnějšího způsobu výroby produktu			
Marketing	Např. nový trh, způsob prodeje			
Organizace	Např. implementace metody kvality			
Jiné				

28. Investujete do inovací? Jaký podíl investic věnujete oblastem s inovačním potenciálem (odhad na roční báze)?

29. Jaký podíl z obrátu v posledních 3 letech připadá na nové produkty/služby zavedené v posledních 3 letech?

30. Realizujete/plánujete realizovat projekt (ve smyslu nového produktu, služby, procesu, atd.) s inovačním potenciálem?

- Název projektu
- Charakteristika projektu s ohledem na inovativnost
- Odhadovaný počet zapojených zaměstnanců

III. Hodnocení efektů intervencí RIS3 v rámci firmy-aktuální stav

1. Aktivity VaV

31. Máte výzkumné a/nebo vývojové aktivity? (Zdůvodněte v případě, že nemáte). Rozhodujete sami o jejich zaměření?

- Ano (Realizujeme vlastní VaV aktivity nad rámec řešení zakázek)
- Ano (Podílíme se na VaV aktivitách koncernu)
- Ano, ale jedná se pouze o vývoj, který je součástí řešení zakázek pro klienty
- Nemáme vlastní VaV aktivity, ale plánujeme jejich rozvoj-prosím popište (pak přeskoč podkapitolu)
- Nemáme vlastní VaV aktivity a ani je neplánujeme (dotaz PROČ?, pak přeskoč podkapitolu)

32. Kolik lidí pracuje na VaV aktivitách ve vaší firmě? (FTE)

- Kolik FTE před 2 lety?
- O kolik plánujete zvýšit do dvou let?

33. Odhadněte prosím celkové výdaje Vaší firmy na VaV

- Mil. CZK/rok

- Kolik z toho tvoří dotace? %

34. O kolik jste zvýšili výdaje na VaV v posledních 3 letech?

- Snížili
- Nezvýšili
- Méně než 10 %
- 10-24 %
- 25-49 %
- 50+ %

35. Hlavní směry zaměření a cíle VaV aktivit firmy

Směry zaměření	Oblast/i aplikace
<i>Př. Získávání užitečných výrobních dat a automatizace jejich zpracování prostřednictvím nástrojů na automatickou analýzu velkých dat</i>	- vývoj nových senzorů pro průmyslovou výrobu - vývoj nových SW nástrojů na analýzu velkých výrobních dat v oblasti přesného obrábění

36. Uveďte a popište:

- Počet patentů
- Ochranných známek
- Průmyslových vzorů
- Užitečných vzorů
- Počet patentových přihlášek

2. Podpora

37. Využíváte některé z forem podpory? (když ne, tak proč)

- Inovační vouchery
- EU dotace
- Národní zdroje
- Mezinárodní příležitosti
- Poradenství
- Jiné

3. Spolupráce

38. Spolupracujete s následujícími organizacemi na výzkumu/vývoji nebo rozvoji podnikání ve Vaší organizaci? Prosím popište (když ne, vysvětlete proč):

- Externí VaV organizace
- Jiné podnikatelské subjekty (např. formou klastru)
- Střední škola (např. i studenti, absolventi, stáže pro studenty/pedagogy, přednášky, apod.)
- Vysoká škola (např. i studenti, absolventi, stáže pro studenty/pedagogy, přednášky, bakalářské, diplomové, doktorandské práce, vzdělávací akce pro zaměstnance Vaší organizace apod.)
- Město
- Kraj/krajská organizace
- Státní organizace
- Zahraniční organizace
- Jiné

39. Odhadněte počet čerstvých absolventů technických a přírodovědných VŠ/SŠ zaměstnaných ve Vaší firmě Identifikujte způsob nábory této skupiny zaměstnanců.

IV. Identifikace nástrojů a aktivit rozvíjejících inovace

Tazatel v krátkosti popíše vznik RIS3 a její cíl. Představí IV. kapitolu jako závěrečnou, nicméně důležitou část rozhovoru, která napomůže identifikovat praktické nástroje pro podporu a rozvoj inovačního prostředí v KK.

40. Co omezuje či nějak negativně ovlivňuje inovace a inovační proces ve vaší firmě?

- Popis omezení (příčiny a souvislosti) – interní/externí omezení
- Popis důsledků

41. Ohodnoťte následující nástroje a aktivity (0= pro nás bezvýznamné, 4- velmi užitečné), které sledujete přínosné pro podporu inovačního prostředí ve Vaší firmě/ kterých jste ochotni se účastnit:

U každého z nástrojů tazatel:

- představí nástroj/aktivitu
- způsob možného zapojení firmy do realizace
- nastíní přínosy pro firmu
- zjistí názor a hodnocení firmy
- zeptá se na případné návrhy zlepšení/ představu realizace
- zjistí ochotu zapojit se

	0	1	2	3	4
Podpora					
Inovační vouchery					
Integrační vouchery					
Startovací vouchery					
Informační servis (dotace)					
Analytický servis (průzkumy a analýzy)					
Soutěž "Inovační firma roku"					
Inovační akademie					
Spolupráce					
Networkingové akce - podnikatelé, zástupci města a škol					
Odborné přednášky - téma inovace					
Inovační platformy					
Inovační asistenti					
Společný marketing, včetně vytvoření mapy kraje s inovativními firmami					
Monitoring spolupráce se SŠ a VŠ					
Letní školy					
Stáže žáků					
Stáže pedagogů					
Duální vzdělávání					
Praxe					
Exkurze					
Seminární, bakalářské, diplomové, doktorandské Práce					
Terénní průzkum, dílčí analýzy, konzultace, stínování					

Přednášky odborníků Vaší firmy na školách					
VaV					
Monitoring spolupráce s VaV sférou					
Registr odborníků a odborných služeb pro výzkum a vývoj					
Technologický skauting					
„Výzkumníci“ a „Talentí“					
Jiné:					

Terénní šetření výzkumné organizace- dotazník (podklad- projekt INKA TAČR)

Tematické zaměření výzkumu, přesahy do ostatních oborů

1. Jaké je **zaměření výzkumných aktivit** Vašeho pracoviště? Na čem konkrétně pracujete?

(i) Výzkumné téma, (ii) Cíl(e) výzkumu v rámci daného tématu, (iii) Možnost komentáře o tom, proč právě tento cíl(e) v rámci daného tématu.

Max. 3 výzkumná témata (může být tabulka, kde každé téma má vlastní řádek). Pokud více témat, vybírá nejdůležitější dle vlastních kritérií.

Ptáme se na **téma a konkrétní cíle** realizovaných výzkumných aktivit. Téma je širěji definovaná oblast výzkumného zaměření (např. „spolupráce firem a výzkumných organizací v oblasti VVI“). Cíle jsou konkrétní a vztahují se k výsledkům výzkumu (např. „chceme zjistit, jakou roli mají zahraniční firmy v iniciaci spolupráce s místními výzkumnými organizacemi“).

Tazatel zohlední rovnou také téma otázky č. 2 níže, kde se ptáme na **zaměření podle toho, kdo jsou budoucí „uživatelé“**. Předpokládáme více linií zaměření a musíme zjistit, **co je nosné a jaké jsou vazby** mezi těmito liniemi.

2. Komu jsou prioritně určeny výsledky vašeho výzkumu?

Pro každé výzkumné téma z otázky č. 1 tazatel zjistí informaci a provede výběr relevance níže uvedených cílových skupin – na škále 1-5 (1=nejrelevantnější, 5=zcela nerelevantní, neuvažujeme jej).

U KAŽDÉHO vybraného uživatele se uvede také vysvětlení/zdůvodnění číselné volby:

- a. Výzkumníci (zejména) z akademického sektoru
- b. Státní organizace/veřejná správa/regulační orgány, apod.
- c. Podniky v ČR
- d. Podniky v zahraničí
- e. Jiné (uvést a vysvětlit) u „Jiné“ vždy také pojmenování a vysvětlení (např. nemocnice).

3. Došlo v poslední době* ke změně v zaměření vašich výzkumných aktivit?

* Relevantní minulost může být pro každou organizaci jiná, ale v zásadě nejdeme dále než cca 5 let.

Výběr z následujících voleb:

U KAŽDÉ vybrané změny se v textovém poli uvede také **vysvětlení (i) motivací/důvodů, proč k nim došlo**

(ii) a podstaty změn v zaměření výzkumu.

- a) Žádné významné změny nenastaly. Výzkum pokračuje v zásadě na stejných/podobných tématech a se stejnými předpokládanými uživateli.
- b) Změnili jsme zaměření výzkumu z XY na WZ (může být pro stejné vs. nové klienty).
- c) Změnili/rozšířili jsme uživatele, jimž je náš výzkum určen, „cílovou skupinu“ (ale může jít o stejná témata a techniky).

Vize a strategie rozvoje organizace

4. Jaká bude Vaše výzkumná organizace za 10 let? (vize a cíle pro naplnění vize)

Vize –Popis toho, v čem bude organizace lepší / jiná za 10 let a jaká je motivace k těmto změnám.

Cíle –Popis konkrétních cílů, jimiž dojde k naplnění vize – cílového stavu (max. 3 hlavní cíle).

5. Identifikujte základní hybné síly, faktory a trendy prostředí VaV z pohledu Vaší výzkumné organizace

Strategie organizace ve spolupráci s aplikační sférou

6. Jaké jsou důvody a konkrétní cíle spolupráce vašeho pracoviště s aplikační sférou?

Spoluprací nerozumíme pouze práci na společných projektech, ale např. také výuku, školení ... Zajímá nás především spolupráce s podniky, ale i nemocnicemi a dalšími druhy organizací, které užívají výsledků vašeho výzkumu.

Důvody spolupráce: souhrnný popis motivací / důvodů ke spolupráci s aplikační sférou. Tazatel rozliší v záznamu finanční a nefinanční motivace.

Cíle spolupráce: popis cílů a případný komentář k jejich vzájemné souvislosti či vazbě na motivace.

Strategie pro komercializaci výzkumných výsledků

7. Má Vaše výzkumná organizace jasnou (konkrétní) strategii v oblasti spolupráce s podniky a komercializace výsledků výzkumu? Ochrana výsledků a nakládání s nimi se považuje za součást této otázky.
8. Pokud se soustředíme pouze na komerční využití výsledků výzkumu, čeho konkrétně chcete v této oblasti dosáhnout

Cíle: popis ČEHO konkrétně chtějí do 3 let dosáhnout v oblasti komercializace. Tazatel se snaží získat informace o kvantifikaci cíle/ů

JAK: popis konkrétních kroků, jimiž chtějí uvedeného cíle dosáhnout

Jednotlivé způsoby komercializace výsledků VaV v organizaci

9. Které **formy komercializace** výsledků **preferujete a PROČ?**

Výběr z následujících voleb

U KAŽDÉ vybrané změny se v textovém poli za danou volbou uvede vysvětlení důvodů preference.

- a. prodej licencí (popř. IP) – proč?
- b. založení firmy – proč?
- c. služby smluvního výzkumu (vývoje) – proč?
- d. společné projekty (národní či mezinárodní) – proč?

e. jiné? specifikace – proč? (např. sponzorovaný výzkum, kdy firma svěří VO peníze a nečeká žádný konkrétní výstup, ale chce mít přednostní přístup k jeho výsledkům)

10. Dosavadní výstupy spolupráce s aplikační sférou a komercializace výzkumu a vývoje (VaV)

11. Jaké jsou dosavadní hlavní výsledky Vaší strategie v oblasti komercializace výsledků či šířeji nakládání s výsledky výzkumu?

Popis výsledků a vysvětlení jejich významu / přínosu pro VO

12. Příležitosti a hrozby pro spolupráci pro středí VaV a firem, přenos výsledků VaV do praxe?

Smluvní výzkum

13. Spolupracuje Vaše pracoviště s podniky formou smluvního výzkumu? A / N

14. Jsou ve Vaší organizaci nastavena jasná a fungující pravidla pro realizaci smluvního výzkumu a nakládání s příjmy z této činnosti?

- Ano jsou a plně fungují
- Jsou nastavena, fungují, ale vyžadují změny-popis
- Nějaká pravidla jsou, ale nefungují (neplní účel, jsou obcházena atd.) – popis, co a proč nefunguje / chybí
- Žádná pravidla nastavena nejsou

15. Jaký roční příjem Vaše pracoviště generuje vaší výzkumné organizaci prostřednictvím smluvního výzkumu? (průměr za poslední 3 roky, stačí odhad na miliony, stovky tisíc v desetinném vyjádření milionu) (mil. CZK)

16. Jakou část z těchto prostředků odvádíte do centrálního rozpočtu VO a jaká vám zůstane pro využití v rámci pracoviště?
%

Zde možno okomentovat číselné údaje (např. „celý příjem jde do centrálního rozpočtu, ale získaný objem se promítá do osobního ohodnocení a rozdělování investic mezi jednotlivá pracoviště“)

17. Můžete rozlišit, jakou část smluvního výzkumu činí **rutinní** aktivity (např. a zejména měření a testování) a aktivity, které jsou **výzkumně náročné** a v jejichž důsledku vytváříte nová řešení?

Důležité je zjistit, zda se touto otázkou vůbec pracoviště zabývá, tj. zda preferuje partnery, kteří zadávají sofistikovanější zadání, resp. zda si VO takové partnery „vychovává“ dlouhodobější spoluprací počínaje rutinními úkoly, ale s přechodem k náročnějším – po oboustranném seznámení, otestování spolupráce).

Pomocným vodítkem může být dotaz, zda k vám klienti chodí hlavně díky vašemu přístrojovému vybavení, nebo díky vaší expertíze (někdy ale může být těžko oddělitelné – pro obsluhu složitého přístroje a vyhodnocení dat je třeba hluboká expertíza).

18. Stalo se, že spolupráce na rutinních aktivitách vedla k nalezení tématu výzkumně náročnější systematické spolupráce?

Vysvětlení (pokud ano, uveďte prosím název firmy a jak k tomu došlo)

19. Klíčoví partneři smluvního výzkumu?

(názvy **3 nejdůležitějších** dle příjmů; velikost a lokalizaci si najdeme, nebudeme tím zdržovat; pokud nebudou chtít uvést jména firem, tak chceme velikost a domácí vs. zahraniční)

20. Vnímáte nějaké konkrétní bariéry spolupráce formou smluvního výzkumu?

Popis a vysvětlení bariér.

Tazatel rozliší bariéry:

- vašeho pracoviště? (motivační pravidla - dělení a toky příjmů, důraz na interní procesy, absenci projektového řízení, zájmu, spory o příjmy, prioritizace v porovnání s jinými aktivitami pracoviště atd.)
- celé výzkumné organizace? (důraz na interní pravidla celé VO, absence / nekvalita služeb pro TT, pravidla veřejné podpory / tvorba ceny těchto služeb ad.)

21. Jaké konkrétní kroky / změny byly v posledním roce zavedeny na odstranění uvedených bariér?

Pokud to půjde, tak by bylo hezké, kdyby se vždy po uvedení bariéry otevřela otázka č. 11, aby bylo vidět, který krok se vztahuje k jaké bariéře

22. Jak hodnotíte poptávku firem po této formě spolupráce?

Celkové zhodnocení

Výběr z následujících voleb (provede tazatel na základě získaných informací)

a) dle počtu firem a ve vztahu ke kapacitě vašeho pracoviště

- poptávka vysoká (někdy i přesahuje naši kapacitu a my si vybíráme)
- poptávka střední (odpovídá kapacitě či lehce pod, moc si nevybíráme)
- poptávka slabá (málo firem, ne moc často se zajímá o možnost spolupracovat formou smluvního výzkumu, musíme se podbízet)

b) z hlediska atraktivity obsahu

- dostatek poptávky, jejíž obsah je pro nás odborně zajímavý či nějak přínosný
- nedostatek....bereme to kvůli finančním zdrojům

Prodej práv ke komerčnímu využití duševního vlastnictví

23. Je vaše pracoviště původcem IP, z jehož průmyslového využití plynou Vaší VO příjmy?

A / N

(prodej licencí, technologií, softwaru či přímo patentů nebo jiných forem IP, zařadíme sem i případy, kdy je toto na spadnutí = smlouva bude podepsána do cca. 3-6 měsíců, nebo kdy došlo k nekontrolovanému úniku IP – viz níže)

24. Kolik Vaše VO utrhla z licenčních poplatků za průmyslové užití IP?

Pro roky 2010, 2011, 2012, 2013 (mil. CZK)

O kolik plánujete tyto příjmy zvýšit do roku 2020?

- Nemáme v tomto žádný plán
- 100 a více %
- 50 – 99 %
- Zvýšení do 50 %
- Nechceme zvyšovat – pokud toto, tak vysvětlení, proč ne

25. Kolik Vaše VO za IP vytvořené Vaším pracovištěm ročně utrží?

(mil. CZK)

26. Můžete uvést 3 nejvýznamnější případy (firmy či jiné uživatele)?

- a. název uživatele (plátce poplatků za práva k využití IP)
- b. země uživatele
- c. typ firmy (velká, střední, malá, startup)

27. Jak hodnotíte poptávku firem po této formě spolupráce?

Vysvětlení (rozsah poptávky ve vztahu k jiným formám; trend poptávky; jaké typy firem toto chtějí; proč to firmy nechtějí)

28. Vnímáte nějaké bariéry této formy komercializace?

Vysvětlení bariér při rozlišení bariér na straně VO a na straně firem.

Zakládání nových firem

29. Došlo na Vašem pracovišti v posledních deseti letech k založení (spin-off) firmy za účelem využití (části) vytvořeného know-how?

A / N, vysvětlení.

Chceme rozlišit, jestli jde i o majetkovou účast VO (viz poznámka pod čarou č. 3)

30. Název firmy?

31. Rok založení?

32. Počet zaměstnanců firmy? Tazatel zjistí při zpracování záznamu, nebude se ptát výzkumníka

33. Jaké vnímáte bariéry této formy komercializace výsledků?

Tazatel rozliší bariéry na pracovišti vs. bariéry ve firmě po jejím založení

34. Jak vnímáte roli podnikání akademiků a zakládání spin-off firem?

- a. je prospěšné / žádoucí, když akademičtí pracovníci (na čas) opustí výzkum za účelem založení firmy pro komerční využití svých výsledků? Resp. za jakých podmínek to je prospěšné?

A/N

Vysvětlení důvodů a uvedení podmínek, za nichž je to prospěšné.

35. Jak hodnotíte poptávku / zájem akademických pracovníků o podnikání? Co rozvoj podnikání akademiků v ČR omezuje (nejen spin-off)?

Vysvětlení (např. průchodnost kariér výzkumník – podnikatel a zpět)

36. Identifikujte oblasti/témata, ve kterých by výzkumná organizace firma uvítala aktivitu veřejné správy (regionální samospráva, tým Smart akcelerátor Libereckého kraje), jaké typy činností by měly být směrem k výzkumné organizaci vyvíjeny a v jakých oblastech.

Metodika realizace kulatých stolů

Pořádání kulatého stolu umožňuje **cíleně se zaměřit na vybranou oblast a poskytuje diskusní prostor pro řešení konkrétních vybraných témat**. Současně umožňuje získat **podněty a zpětnou vazbu pro další zlepšení**. Zadávací dokumentace definuje kulaté stoly jako interaktivní workshopy, na kterých budou zástupcům daného oboru (v případě firem) a zástupcům výzkumných organizací představeny **hlavní zjištění a závěry analýz na základě sekundárních statistických dat a primárních dat z terénních šetření**. Součástí vedení kulatého stolu bude i využití vhodné metodiky forsightových přístupů pro **identifikaci hybných sil daného oboru, možných vývojových a technologických trendů a odrazu těchto skutečností pro nastavení návrhové části RIS3** a konkrétních aktivit a nástrojů RIS3.

Minimální navrhovaný počet kulatých stolů je totožný s počtem stávajících znalostních domén (viz tabulka níže), plus kulatý stůl pro zástupce výzkumných organizací (děleno na oblasti přírodních a technických věd)- **celkem 9 kulatých stolů**.

Výroba strojírenských technologií
Optika, dekorativní a užitkové sklo
Pokročilé separační a sanační technologie
Pokročilé technologie na bázi textilních struktur
Progresivní kovové a kompozitní materiály a technologie jejich zpracování
Nanomateriály
Komponenty pro dopravní zařízení
Kulatý stůl přírodní vědy
Kulatý stůl technické vědy

Klíčovým bodem realizace kulatých stolů je **poskytnutí dostatečně atraktivního programu**, který přiláká adekvátní počet účastníků. Těžiskem a hlavním motivujícím prvkem pro účastníky kulatých stolů bude možnost společně **diskutovat nad společnými problémy** a dodatečně navrhovat nápady pro zlepšení spolupráce/podpory ze strany kraje. Diskuze bude vycházet zejména z vytvořených analýz a z výsledků terénního šetření. Součástí kulatých stolů bude i širší diskuze nad možnými **scénáři budoucího makroekonomického vývoje** v návaznosti na dané odvětví, **přehled ovlivňujících trendů a metoda roadmappingu** propojující dlouhodobější strategický výhled s krátkodobějšími akčními plány (zejména ve vztahu kraj- firmy, kraj- výzkumné organizace).

Kulaté stoly budou **organizovány po ukončení terénního šetření** a budou se jich účastnit nejen **dotazované firmy, ale také další zástupci daného odvětví** v kraji nejen z firemního prostředí, ale také např. oborové platformy nebo klastry a další uskupení aktivní v daném odvětví. Je třeba využívat všech příležitostí ke kontaktům se zmíněnými okruhy účastníků, reprezentované i **veřejnoprávními institucemi, vysokými školami, profesními sdruženími** (CzechInvest, Hospodářská komora, klastry), výzkumnými organizacemi v oblasti přírodních a technických věd, apod. Cílová skupina je upřesněna cca měsíc před konáním kulatého stolu, souběžně probíhá rezervace vhodné místnosti. Je také vhodné zajistit i **přítomnost zástupce kraje** (ve spolupráci se zadavatelem). Účastníci jsou pozváni prostřednictvím pozvánky rozeslané elektronicky (3 týdny před realizací). Program je zveřejněn a aktualizován na webu organizace vždy minimálně 3 týdny před jeho realizací. Zadavatel poskytne vhodnou místnost pro realizaci kulatých stolů, dodavatel zajistí pitný režim a drobné občerstvení. 2 dny před realizací kulatého stolu dodavatel připraví složky s materiály pro účastníky, prezenční listiny a evaluační dotazníky. **Seznam pozvaných firem i metodika vedení kulatého stolu bude předem projednána se zadavatelem**. Předpokládaná **doba trvání jednoho kulatého stolu je cca 3 hod.**, s jednou přestávkou. Dodavatel **zajistí evaluaci** každého kulatého stolu a vypracuje **zápis z akce**, který rozešle zainteresovaným organizacím.

Moderátor

Velmi důležitým aktérem průběhu kulatého stolu je jeho moderátor. Moderátor by měl být přítomen přípravné část a detailně informován o projednávané obsahové tématice i časovém rozsahu aktivity.

Úlohou moderátora je v úvodu nastolit otázku či otázky, které chceme diskutovat, propojovat jednotlivá vystoupení účastníků a vést je k diskusi. Diskuze slouží k vyjadřování vlastních názorů k danému tématu, proto je dobré jejich **pravidla účastníkům připomenout či na začátku diskuse stanovit**: diskutuj otevřeně, srozumitelně a věcně v daném čase, buď ve svém vyjadřování slušný a kultivovaný, nekomentuj s příliš horkou hlavou, respektuj názory ostatních, naslouchej, vždy hovoří jeden.

Dobry moderátor:

- vytváří atmosféru bezpečí prostředí, stimuluje účastníky k diskusi
- požádá účastníky o jejich otázky, nápady, myšlenky, asociace
- otázky zapisuje, popř. nechá zapisovat
- nechá otázku doznít, vyčkává „na prolomení ledů“
- zdrží se vlastního projevu, nechá mluvit účastníky
- v případě, že se otázky/ názory opakují či odklání od tématu, stimuluje účastníky k příkladům z jiného úhlu pohledu položením doplňující otázky
- nehodnotí či nekritizuje kvalitu otázek, či názorů zúčastněných
- trvá na odpovědích na položené otázky, dbá, aby žádná otázka nezůstala nezodpovězena
- vede kulatý stůl při dodržení pravidel diskuse ke zdárnému cíli

Organizační zajištění

Pokud očekáváme od účastníků aktivní spolupráci, měli bychom vytvořit pohodu prostředí, a to zejména v oblasti věcné a organizační:

Pohoda věcného prostředí – znamená uspořádání a vybavení prostoru, ve kterém se bude kulatý stůl konat. Protože se bude především diskutovat, osvědčuje se vybrat dostatečně velký prostor dle počtu účastníků cílové skupiny. Doporučujeme rozestavení židlí a stolů do tvaru písmene U s možností procházení i do vnitřního prostoru. Preferovaný způsob rozmístování stolů do řad či do tzv. hnízd má své nevýhody – některý účastník sedí zcela nebo částečně zády, což mu nemusí být příjemné nebo naopak toho s výhodou používá k různým poznámkám, které by si při sezení „čelem“ nedovolil.

Místnost (sál) je vybavena standardní technikou – promítací plocha (plátno) funkční dataprojektor, notebook, flipchart, fixy, ... Výhodou je i internetové připojení. Neměli bychom opomenout zkontrolovat kvalitní osvětlení učebny či případně možnost jejího zatemnění.

Doporučujeme zachovat **společný design kulatých stolů** – označení místnosti, označení přístupu do učeben, možné parkoviště, program či časový harmonogram apod., tak aby účastník měl pocit, že je stále stejně informován. To vše ovlivňuje pocit bezpečného prostředí a prvotní spokojenosti. Předpokládaná realizace kulatých stolů je v prostorách krajského úřadu.

Pohoda organizačního prostředí – znamená včasné a dostatečné poskytování informací o tom, kde - kdy - s kým - proč bude kulatý stůl probíhat. Účastník 3 týdny před zahájením kulatého stolu obdrží mailem pozvánku (připraví dodavatel, zadavatel rozešle z pozice kraje). Pokud ho téma oslovilo, projeví svůj zájem prostřednictvím závazné přihlášky, kterou adresuje dle dispozic pořádající organizaci. Zadavatel přihlášku registruje a následně účastníka informuje prostřednictvím e-mailu o zařazení. Součástí pozvánky je mapka zařízení, kde se kulatý stůl koná, s informacemi o možném dojezdu či parkování. Časové upřesnění rozesílky pozvánek – 3 týdny předem, registrace jeden týden předem.

V pozvánce je uveden cíl kulatého stolu, nejlépe formulovaný otázkou nebo otázkami, konkrétní program. Doporučujeme jeho konání v dopoledních hodinách ve dnech úterý – čtvrtek, např. 9:00 – 12:00. V časovém rozvržení je nutné dát prostor na přestávku určenou nejen k občerstvení, ale i k vzájemné komunikaci. Každý kulatý stůl začíná prezencí účastníků – doporučený čas je minimálně 45 minut před zahájením každé akce. K prezenci jsou organizátory nachystány prezenční listiny dle abecedy.

Ve složkách pro účastníky, které dostávají účastníci při prezenci, jsou zpravidla připraveny:

- program
- bloky, kde si účastníci mohou zapisovat další poznámky,
- formulář požadované zpětné vazby účastníka,
- případně materiály sloužící k propagaci další činnosti organizace.

V průběhu kulatého stolu je zároveň důležitá role zapisovatele diskuse, tj. otázek, odpovědí a názorů- zajišťuje dodavatel. Zapisovatel je důležitý zejména pro vytvoření závěrů zpětné vazby a zápisu. Úzce spolupracuje s moderátorem aktivity. V průběhu akce zadavatel zajistí pořizování fotodokumentace.

Výstupy a závěry

Na závěr každého kulatého stolu vyzve moderátor účastníky ke **zpracování zpětné vazby** – doplňování formuláře, který všichni obdrželi při prezenci. Ve zpětné vazbě všichni aktéři odpovídají na otázky formulované jak k prostředí věcnému, tak organizačnímu a k samotnému obsahu kulatého stolu. Dílčí zpětné vazby účastníků jsou následně zpracovávány vždy v horizontu max. 10 dnů. S dílčí zpětnou vazbou zabývající se spokojeností účastníků se inspiruje organizátor při pořádání dalších kulatých stolů.

Předpokládaný program kulatého stolu:

Kulatý stůl se skládá ze 4 bloků:

1) Úvod, seznamovací blok (čas. dotace: cca 30 min.)

- rozsazení účastníků: doporučený počet je 20-40 lidí
- uvítání zástupcem kraje
- seznámení s průběhem a cíli kulatého stolu, představení moderátora a účastníků
- uvolňovací a seznamovací aktivita – např. kladení otázek: zvednutím ruky budou všichni odpovídat na otázky – všichni se zapojí, seznámí se a získají představu o složení účastníků

2) Představení výsledků šetření (čas. dotace: cca 60 min.)

- hlavní zjištění a závěry analýz na základě sekundárních statistických dat a primárních dat z terénních šetření- moderátor.
- průběžná diskuse

Přestávka (čas. dotace: cca 15 min.)

3) Budoucí vývoj odvětví a možnosti spolupráce (čas. dotace: cca 60 min.)

- sumarizace výsledku šetření a provázání na možné scénáře dalšího vývoje
- řízená diskuze- scénáře dalšího vývoje v odvětví
- řízená diskuze- roadmapping- určení krátkodobých cílů navazujících na dlouhodobou strategii s ohledem na navržené scénáře dalšího vývoje
- řízená diskuze- aktualizace RIS3, možnosti spolupráce s krajem, hledání vhodných nástrojů podporu inovací a podnikání v kraji

4) Závěr a zhodnocení kulatého stolu (čas. dotace: cca 15 min.)

- zhodnocení kulatého stolu ze strany moderátora
- vyzvání účastníků ke zhodnocení a jejich přínosů
- vyplnění evaluačních dotazníků
- sdělení, jak bude s výsledky dále pracováno (zápis rozeslat všem zainteresovaným organizacím).
- rozdání kontaktů a odkazů na získání relevantních informací (popř. záložek s informacemi k jednotlivým oblastem)